BrahmAkrita Ramastutih

બ્રહ્માકૃતા રામસ્તુતિઃ

Document Information

Text title : brahmadevakRitA rAmastutiH

File name : rAmastutiHbrahamkRitshivarAmAyaNa.itx

Category : raama, stotra

Location : doc_raama

Author : Brahmadeva

Proofread by : Mohan Chettoor

Description-comments : shivarAmAyaNa

Latest update : June 23, 2022

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

December 17, 2022

sanskritdocuments.org

BrahmAkrita Ramastutih

બ્રહ્માકૃતા રામસ્તુતિઃ

ઈશ્વર ઉવાચ -

શૃણુ દેવિ પ્રવક્ષ્યામિ બ્રહ્મા દેવર્ષિસંયુતઃ ।
ઉવાચ વચનં તત્ર રામં રાજીવલોચનમ્ ॥ ૧॥

માલિની હિન્દી વ્યાખ્યા - ભગવાન શંકર ને પાર્વતી સે કહા-હે દેવિ બ્રહ્મા આદિ દેવતાઓં ને સંયુક્ત હોકર કમલ કે સમાન નેત્રોં વાલે રામ સે જો કહા, વહ અબ મૈં બતાઊઁગા, ઉસે સુનો ॥ ૧॥

બ્રહ્મોવાચ -

ત્વમેવ પરમં બ્રહ્મ ત્વયિ સર્વં પ્રતિષ્ઠિતમ્ ।
દૃશ્યસે ગ સર્વભૂતેષુ બ્રાહ્મણેષુ વિશેષતઃ ॥ ૨॥

દિક્ષુ સર્વાસુ ગગને પર્વતેષુ વનેષુ ચ ।
અન્તે પૃથિવ્યાઃ સલિલે વાયૌ વહ્નૌ મહોદધૌ ॥ ૩॥

માલિની હિન્દી વ્યાખ્યા - બ્રહ્મા ને કહા-હે રામ ! આપ હી પરબ્રહ્મ હો, આપ મેં હી સબ કુછ પ્રતિષ્ઠિત હૈ । આપ સભી પ્રાણિયોં મેં દિખાયી પડ઼તે હો, વિશેષકર બ્રાહ્મણોં મેં (તુમ્હારી પ્રતિષ્ઠા હૈ)। સમ્પૂર્ણ દિશાઓં મેં, આકાશ મેં, પર્વત મેં, વનોં મેં, પૃથ્વી કે પ્રત્યેક છોર મેં, જલ, વાયુ, અગ્નિ ઔર સમુદ્ર મેં (આપ સભી જગહ વિદ્યમાન હૈં ।) ॥ ૨-૩॥

અહં તે હૃદયં રામ જિહ્વા દેવી સરસ્વતી ।
દેવા ગાત્રેષુ રોમાણિ મહોદેવોપ્યડહઙ્કૃતિઃ ॥ ૪॥

સમર્ષયો વસિષ્ઠાદ્યાઃ દેવાઃ સાગ્નિપુરોગમાઃ ।
પશુપક્ષિમૃગાઃ કીટાઃ સમુદ્રાઃ કુલપર્વતાઃ ॥ ૫॥

સ્થાવરાઃ જઙ્ગમાઃ યે યે ભુવનાનિ ચતુર્દશ ।
વૃક્ષૌષધિલતાઃ દેવ ગાત્રેષુ તવ નિર્મિતાઃ ॥ ૬॥

માલિની હિન્દી વ્યાખ્યા - હે રામ ! મૈં (બ્રહ્મા) તુમ્હારા હૃદય હૂઁ,

દેવી સરસ્વતી જિહ્વા, આપકે શરીર કી રોમાવલિયાઁ હી સમ્પૂર્ણ દેવ
હૈં ઔર મહાદેવ આપકે અભિમાન હૈં । વશિષ્ઠ આદિ સપ્ત ઋષિ, આગે
ચલને વાલે અગ્નિ સદૃશ દેવતા, પશુ, પક્ષી, હિરણ, કીટ, સમુદ્ર,
સમ્પૂર્ણ પર્વત, સ્થાવર, જઙ્ગમ ઔર જો જો ચૌદહ ભુવનોં મેં
અવસ્થિત વૃષ, ઔષધિલતા ઔર દેવતા હૈં, આપકે શરીર સે હી
નિર્મિત હૈં ॥ ૪-૬॥

કુક્ષૌ ત્વદીયે તિષ્ઠન્તિ પરમાણવ એવ તે ।
સર્વેષાં જન્મનિધનં પ્રાપકોઽસિ ન સંશયઃ ॥ ૭॥

માયાશ્રયત્વાજ્જીવાનાં પિતા ભવસિ સુવ્રત ।
સર્વવ્યાપી સર્વસાક્ષી ચિન્મયસ્તમસઃ પરઃ ॥ ૮॥

માલિની હિન્દી વ્યાખ્યા - તુમ્હારી કૉખ મેં પરમાણુઓં કે સમાન જીવ
નિવાસ કરતે હૈં । આપ હી સભી કે જન્મ એવં મૃત્યુ કે કારણ હૈં,
ઇસમેં કોઇ સંશય નહીં હૈ । હે વ્રતધારી ! માયા કે આશ્રયીભૂત
ઉત્પન્ન હોને વાલે આપ સભી જીવોં કે પિતા હૈં । આપ અન્ધકાર સે પરે,
ચિન્મયસ્વરૂપ, સર્વસાક્ષી ઔર સર્વવ્યાપી હૈં ॥ ૭-૮॥

નિર્વિકલ્પો નિરાભાસો નિશઙ્કો નિરુપદ્રવઃ ।
નિર્લેપઃ સકલાધ્યક્ષો મહાપુરુષ ઈશ્વરઃ ॥ ૯॥

અહં વિષ્ણુશ્ચ રુદ્રશ્ચ શઙ્કરશ્ચ નિરઞ્જનઃ ।
ત્વત્તો નાન્યઃ પરો દેવસ્ત્રિષુ લોકેષુ વિદ્યતે ॥ ૧૦॥

માલિની હિન્દી વ્યાખ્યા - (હે રામ ! આપ હી) નિર્વિકલ્પ, નિરાભાસ, નિશંક,
નિરુપદ્રવ, નિર્લેપ, સકલાધ્યક્ષ, મહાપુરુષ ઔર ઈશ્વર હૈં ।
મૈં વિષ્ણુ હૂઁ, રુદ્ર હૂઁ, શંકર હૂઁ, નિરઞ્જન હૂઁ । આપ સે
બડ◌ા કોઇ અન્ય દેવતા તીનોં લોકોં મેં વિરાજમાન નહીં હૈં ॥ ૯-૧૦॥

ઇતિ સ્તુત્વા દૈવગણૈશ્ચતુર્મુખોઽબ્રવીત્પુનઃ ।
રામ ત્વં દુષ્ટનાશાય હ્યવતીર્ણો રઘોઃ કુલે ॥ ૧૧॥

અસ્માભિઃ પ્રાર્થિતઃ પૂર્વં તત્સત્યં કૃતવાનસિ ।
યાહિ રામ ગૃહીત્વાશ્વં યજ્ઞશેષં સમાપય ॥ ૧૨॥

માલિની હિન્દી વ્યાખ્યા - રામ કી ઐસી સ્તુતિ કરકે દેવગગણોં સે ચતુર્મુખ
બ્રહ્મા જી ને ફિર કહા કિ હે રામ ! દુષ્ટોં કા વિનાશ કરને કે લિએ હી

આપ રાજા રઘુ કે કુલ મેં અવતીર્ણ હુએ । પૂર્વ મેં હમ લોગોં ને જો-જો પ્રાર્થના કી, ઉસે સહી રૂપ મેં આપને કિયા । હે રામ ! અશ્વમેધીય ઘોડ઼ે કો લેકર જાઇયે ઔર અવશિષ્ટ યજ્ઞ કો પૂરા કીજિયે ॥ ૧૧-૧૨ ॥

કલાસ્તવસુરેન્દ્રાદીન્ સન્તર્પય વિધાનતઃ ।
એકાદશસહસ્રાણામબ્દાનાં પાલય ક્ષિતિમ્ ॥ ૧૩ ॥

તતઃ પરં નિજં ધામ યાસ્યામિ ત્વં પરાત્પરમ્ ।
ઇતિ વિજ્ઞાપ્ય દેવેશો યયૌ દેવગણૈસ્સહમ્ ॥ ૧૪ ॥

માલિની હિન્દી વ્યાખ્યા - તુમ્હારી કલાઓં કે રૂપ મેં અવસ્થિત ઇન્દ્ર આદિ સમ્પૂર્ણ દેવતાઓં કો વિધિ-વિધાન સે સન્તર્પિત કરો ઔર એક હજાર યુગોં તક પૃથ્વી કા પાલન કરો । ઇસકે બાદ હે પરાત્પર ! આપ અપને ધામ જાયેંગે । ઐસા કહકર ઇન્દ્ર અન્ય દેવતાઓં કે સાથ ચલે ગયે ॥ ૧૩-૧૪ ॥

અથાગમત્પુષ્કરાક્ષો પૂજામાદાય સુપ્રભામ્ ।
રત્નસિંહાસનં પ્રાદાદ્ રામાયામિતતેજસે ॥ ૧૫ ॥

રામસ્ય ચરણદ્વન્દ્વં રત્નપુષ્પૈરપૂજત્ ।
પુપૂજ પરયા ભક્ત્યા નમસ્કૃત્વા પુનઃ પુનઃ ॥ ૧૬ ॥

માલિની હિન્દી વ્યાખ્યા - ઇસકે બાદ પ્રાતઃકાલ પુષ્કરાક્ષ પૂજન કી સામ્રગી લેકર આયા ઔર અખણ્ડ તેજસ્વી રામ કે લિએ રત્નસિંહાસન પ્રદાન કિયા । રામ કે દોનોં ચરણોં કો ઉસને રત્ન રૂપી પુષ્પોં સે પૂજા કી । ભક્તિ સે પૂજન કરકે બાર-બાર ઉન્હેં પ્રણામ કિયા ॥ ૧૫-૧૬ ॥

રામાજ્ઞાં ચ ગૃહીત્વાડસૌ યયૌ સ્વપુરીં પ્રતિ ।
તતો રામસ્તદા તત્ર પ્રોવાચ જનસંસદિ ॥ ૧૭ ॥

કિઙ્કર્તવ્યમિતોડસ્માભિઃ યૂયં વદત મામકાઃ ।
ઇત્યુક્તે ચ તદા રામે સુગ્રીવઃ પ્રાહ ભૂમિપમ્ ॥ ૧૮ ॥

માલિની હિન્દી વ્યાખ્યા - ઔર રામ કી આજ્ઞા લેકર વહ પુષ્કરાક્ષ અપની નગરી ચિત્રવતી કી ઓર પ્રસ્થાન કિયા । ઉસકે બાદ રામ ને એક જનસભા કો સમ્બોધિત કિયા ઔર કહા કિ અબ ઇસકે બાદ હમ લોગોં કો ક્યા કરના ચાહિએ, આપ લોગ મુઝે બતાઇયે । રામ કે ઐસા કહને પર સુગ્રીવ ને રાજા રામ સે કહા ॥ ૧૭-૧૮ ॥

અત્રેત્ય કાર્યં સર્વં વૈ જાતં મે ભાવિ તત્ત્વતઃ ।

ગમનં દૃશ્યતે રાજન્ મેરૌ હિ કમલેક્ષણ ॥ ૧૯॥

સુગ્રીવસ્ય વચસ્તથ્યં મત્વા રામઃ પ્રતાપવાન્ ।
સર્વાનાજ્ઞાપ્ય ગમને રામઃ સૈન્ય-સમાવૃતઃ ॥ ૨૦॥

માલિની હિન્દી વ્યાખ્યા - યહાઁ સે જાને કે બાદ હી સભી કાર્ય અપને આપ હો જાયેંગે; ક્યોંકિ ઐસી ભાવી સૂચનાએઁ મિલ રહી હૈં; ક્યોંકિ હે રાજન્ ! સુમેરુ પર્વત વિષ્ણુ કી શરણ મેં જા રહા હૈ । સુગ્રીવ કે વચનોં ઔર તથ્યોં કો માનકર પ્રતાપી રામ ને સેના સહિત સભી કો જાને કા આદેશ દિયા ॥ ૧૯-૨૦॥

પુષ્પકં તત્સમારુહ્ય દેવતાગણપૂજિતઃ ।
આગત્ય યેન માર્ગેણ યયૌ માર્ગેણ તેન સઃ ॥ ૨૧॥

સપ્તદ્વીપા નતિક્રમ્ય હેમાદ્રિં સુમપાગમત્ ।
તત્ર દેવગણાન્નત્વા મેરૌ સ્થિત્વા મહાબલઃ ॥ ૨૨॥

માલિની હિન્દી વ્યાખ્યા - દેવતા ગણોં કો પૂજિત કરકે સભી લોગ પુષ્પકવિમાન પર આરૂઢ હુએ । વહ વિમાન જિસ માર્ગ સે આયા થા, ઉસી માર્ગ સે વાપસ લૌટા । સપ્ત દ્વીપોં કો પાર કરકે વહ વિમાન હેમાદ્રિ પહુઁચા વહાઁ દેવગણોં કો પ્રણામ કરકે મહાબલી સુમેરુ વહીં સ્થિત હો ગયા ॥ ૨૧-૨૨॥

મેરુણા દત્તમખિલં યત્નપ્રાપ્તઃ પ્રગૃહ્ય સઃ ।
ભેરીરવૈસ્તૂર્યઘોષૈર્વિદારિતદિગન્તરઃ ॥ ૨૩॥

સર્વૈઃ સાકં મુદા રામો ભ્રાતૃભિઃ સહિતઃ પ્રભુઃ ।
મઙ્ગલાલઙ્કૃતં દિવ્યમયોધ્યાનગરં યયૌ ॥ ૨૪॥

ઇતિ શ્રીશૈવરામાયણે પાર્વતીશ્વરસંવાદે એકાદશોઽધ્યાયે
બ્રહ્મપ્રોક્તા રામસ્તુતિઃ સમાપ્તા ।

માલિની હિન્દી વ્યાખ્યા - સુમેરુ કે દ્વારા અપના સબ કુછ (રામ કો) પ્રદાન કર દિયા ગયા, જો ઉસને યત્નપૂર્વક પ્રાપ્ત કિયા થા, તભી ભેરીરવ એવં તૂર્ય નિનાદ સે દિગ-દિગન્તર-પરિવ્યાપ્ત હો ગયે । સભી કે સાથ પ્રસન્ન રામ, અપને ભાઈયોં સહિત, મંગલોં સે અલંકૃત દિવ્ય અયોધ્યા નગરી ગયે ॥ ૨૩-૨૪॥

ઇસ પ્રકાર શિવપાર્વતી સંવાદ રૂપ મેં પ્રાપ્ત શૈવરામાયણ કા પાર્વતી-ઈશ્વર સંવાદ નામક ગ્યારહવાઁ અધ્યાય સમાપ્ત હુઆ જિસ મેં

બ્રહ્માજી ને કી હુઇ રામસ્તુતિ પાયી જાતી હૈ ।

Encoded and proofread by Mohan Chettoor

BrahmAkrita Ramastutih

pdf was typeset on December 17, 2022

Please send corrections to *sanskrit@cheerful.com*